

Bruxelles, 14 septembrie 2009

Previziunile intermediare ale UE: ieșim din recesiune, dar incertitudinile persistă

Situația economică s-a îmbunătățit considerabil începând cu al doilea trimestru, ceea ce permite preconizarea unor perspective de creștere mai bune pentru a doua jumătate a anului. Însă având în vedere faptul că activitatea economică s-a înrăutățit la sfârșitul anului 2008 și începutul anului 2009 mai mult decât era de așteptat inițial, se estimează că, per ansamblu, PIB-ul va scădea cu 4% în acest an, atât în UE cât și în zona euro, conform previziunilor de primăvară. Cu toate acestea, nivelul nesiguranței rămâne foarte ridicat și, cu toate că procesul de redresare ar putea surprinde prin amploarea sa pe termen scurt, rămâne de văzut în ce măsură va fi și durabil. De asemenea, având în vedere faptul că efectele de bază ale precedentelor creșteri de prețuri la energie și alimente, care au permis reducerea prețurilor, se estompează și că nu se întrevăd alte presiuni inflaționare semnificative, previziunile Comisiei pentru 2009 privind inflația rămân neschimbate, și anume 0,9% pentru UE și 0,4% pentru zona euro.

„Situația s-a îmbunătățit – în principal datorită fondurilor fără precedent injectate în economie de către băncile centrale și autoritățile publice – însă precaritatea economiei va continua să afecteze ocuparea forței de muncă și finanțele publice. Trebuie să continuăm implementarea măsurilor de redresare anunțate pentru anul în curs și pentru 2010 și să accelerăm reforma sectorului financiar pentru a garanta că băncile vor fi pregătite să acorde împrumuturi în condiții rezonabile în momentul în care agenții economici și particulari își vor relua planurile de investiții. În plus, trebuie să definim o strategie „de ieșire” clară, credibilă și coordonată pentru a readuce treptat finanțele publice pe o traiectorie durabilă și să găsim resursele necesare pentru a spori potențialul de creștere economică și de ocupare a forței de muncă al Europei”, a declarat comisarul pentru afaceri economice și monetare Joaquín Almunia.

În vara aceasta, situația s-a ameliorat deoarece economia globală a început să se stabilizeze, în parte datorită unor puternice intervenții strategice. Îmbunătățirea conjuncturii financiare a contribuit la încetinirea semnificativă a scăderii PIB-ului UE în al doilea trimestru (de la -2,4% în primul trimestru al anului 2009, la -0,2% intertrimestrial). Perspectivele pe termen scurt sunt favorabile, având în vedere faptul că ciclul inventarului se află într-un moment de răscruce și că încrederea crește în aproape toate sectoarele și țările.

Pe baza acestor tendințe, proiecțiile privind creșterea pentru a doua jumătate a anului curent au fost revizuite în sens ușor ascendent în previziunile Comisiei. Cu toate acestea, datorită revizuirilor în scădere ale estimărilor anterioare pentru 2008 și pentru primul trimestrul al anului 2009, rata scăderii preconizate a PIB-ului pentru întregul an 2009 rămâne neschimbată, și anume 4%, atât în UE cât și în zona euro. Acest calcul s-a realizat pe baza previziunilor actualizate ale Franței, Germaniei, Italiei, Țărilor de Jos, Poloniei, Spaniei și Regatului Unit, care reprezintă împreună aproximativ 80% din PIB-ul UE.

Condiții externe din ce în ce mai favorabile

Economia mondială nu se mai află în cădere liberă. Datele recente cu privire la comerț și la producția industrială, precum și încrederea mediilor de afaceri și a consumatorilor sunt încurajatoare. Se pare că liderii redresării sunt economiile emergente din Asia, mai ales China, unde creșterea rămâne solidă; totodată, contracția activității s-a stabilizat și în SUA. Se așteaptă ca măsurile de relansare și exporturile nete să le permită Statelor Unite să revină la un nivel pozitiv de creștere începând cu cel de-al treilea trimestru. În general, estimarea scăderii PIB-ului mondial în 2009 este redusă la jumătate în aceste previziunile actualizate (de la -1,4% în previziunile de primăvară, la -0,7%). Cu toate acestea, persistă incertitudini semnificative cu privire la durabilitatea redresării globale și la forma pe care o va lua aceasta.

În ceea ce privește Europa, există motive moderate de optimism legate de perspectivele pe termen scurt. Pe lângă ameliorarea perspectivelor externe și a condițiilor de finanțare, atât consumul public, cât și cel privat s-au menținut cu succes, în timp ce corecția analizei inventarului avansează, iar indicatorii de înaltă frecvență anunță o anumită redresare în trimestrele următoare. Această situație se datorează, în parte, unor ample măsuri de relansare, unele dintre acestea urmând să fie implementate spre sfârșitul anului într-o serie de state membre. Cu toate acestea, impactul crizei asupra pieței forței de muncă și asupra finanțelor publice nu s-a manifestat încă pe deplin, iar corecția piețelor imobiliare continuă să frâneze investițiile din sectorul construcțiilor în mai multe țări. Prin urmare, este posibil ca redresarea să se dovedească în continuare instabilă și inferioară așteptărilor.

Nivelul scăzut al inflației în prezent

Indicele prețurilor de consum a scăzut în prima jumătate a anului 2009, atingând în UE punctul cel mai scăzut în luna iulie, și anume 0,2% (și ajungând până la -0,7% în zona euro), scădere care s-a datorat în cea mai mare parte inversării efectelor de bază ale precedentelor creșteri de prețuri la energie și alimente. Având însă în vedere estomparea completă a acestor efecte și majorarea prețurilor la bunurile de larg consum, rata inflației va crește cu siguranță spre sfârșitul anului. Cu toate acestea, nu există presiuni inflaționare interne în contextul în care activitatea economică rămâne precară și se așteaptă o încetinire a majorării salariilor. În ansamblu, previziunile privind inflația rămân neschimbate în raport cu previziunile de primăvară, și anume 0,9% în UE (și 0,4% în zona euro) în 2009.

Evaluarea riscurilor

Riscurile care planează asupra perspectivelor de creștere pentru 2009 par în general echilibrate. Pe de o parte, nu pot fi excluse circuitele suplimentare de feedback negativ dintre economia reală, care se redresează într-un ritm lent, și sectorul financiar încă fragil. Pe de altă parte, s-ar putea ca intervențiile strategice să fie mai eficiente decât se așteaptă în ceea ce privește susținerea cererii, ameliorarea climatului afectiv și consolidarea sistemului financiar.

Și riscurile care amenință perspectivele inflaționare par în general echilibrate. Majorarea prețurilor la bunurile de larg consum și îmbunătățirea condițiilor economice lasă să se întrevadă unele riscuri ridicate, contrabalansate de o încetinire considerabilă a activității economice care ar putea menține inflația la un nivel scăzut mai mult timp decât este de așteptat.

Un raport mai detaliat este disponibil la adresa:

http://ec.europa.eu/economy_finance/thematic_articles/article14927_en.htm

Table 1: Real GDP growth

	Quarterly GDP forecast (%, quarter-on-quarter) 2009				Annual GDP forecast (%, year-on-year) 2009	
	2009/1	2009/2	2009/3	2009/4	<i>Spring forecast May 2009</i>	Interim forecast Sep. 2009
Germany	-3.5	0.3	0.7	0.1	-5.4	-5.1
Spain	-1.6	-1.1	-0.4	-0.2	-3.2	-3.7
France	-1.3	0.3	0.4	0.3	-3.0	-2.1
Italy	-2.7	-0.5	0.2	0.1	-4.4	-5.0
Netherlands	-2.7	-0.9	-0.4	0.0	-3.5	-4.5
Euro area	-2.5	-0.1	0.2	0.1	-4.0	-4.0
Poland	0.3	0.5	0.1	0.0	-1.4	1.0
United Kingdom	-2.4	-0.7	0.2	0.5	-3.8	-4.3
EU27	-2.4	-0.2	0.2	0.1	-4.0	-4.0

Note: the quarterly figures are working-day and seasonally adjusted, while the annual figures are unadjusted.

Table 2: Consumer price inflation

	Quarterly HICP forecast (%, year-on-year) 2009				Annual HICP forecast (%, year-on-year) 2009	
	2009/1	2009/2	2009/3	2009/4	<i>Spring forecast May 2009</i>	Interim forecast Sept. 2009
Germany	0.8	0.2	-0.2	0.6	0.3	0.3
Spain	0.5	-0.7	-0.8	0.9	-0.1	0.0
France	0.7	-0.2	-0.6	0.2	0.2	0.0
Italy	1.4	0.9	0.1	1.1	0.8	0.9
Netherlands	1.8	1.6	-0.1	1.2	1.4	1.1
Euro area	1.0	0.2	-0.3	0.7	0.4	0.4
Poland	3.6	4.3	4.2	3.3	2.6	3.8
United Kingdom	3.0	2.1	1.3	1.1	1.0	1.9
EU27	1.6	0.9	0.3	0.9	0.9	0.9